

Kwaliteitskaart Pesten

Eigenaar: KIVA team

Datum: 18 januari 2024

De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig klimaat, waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.

Hoe gaan wij om met pesten op school?

Bij pesten is er sprake van herhaaldelijk verbaal of fysiek beschadigen van een ander en/of het sociaal uitsluiten van een ander uit de groep.

Preventief

1. Door consequent aandacht te besteden aan onze gedragsverwachtingen, het groepsklimaat en het schoolklimaat willen we het pesten op onze school voorkomen. Hierbij is een actieve houding van iedereen een vereiste.
2. De groepsleerkracht(en) bespreekt met de leerlingen de afspraken in de klas, zoals gebruikelijk aan het begin van het schooljaar. Het onderling plagen en pesten wordt hierin besproken.
3. Wanneer een groepsleerkracht aanleiding daartoe ziet, wordt er expliciet aandacht aan pestgedrag besteedt in een groeps gesprek.
4. Week van het pesten; gedurende deze week in september wordt er in de groepen extra aandacht besteedt aan een veilig klimaat in de groep, pesten en de gevolgen hiervan.
5. KIVA; onze methode voor sociaal-emotioneel leren. Gericht op preventie (bijvoorbeeld van pestgedrag) en de kracht van een veilige groep.
6. Twee keer per jaar wordt de monitor van KIVA ingevuld. De vragen gaan onder meer over welbevinden, sociale veiligheid, pesten en (vriendschap)relaties in de klas. Nadat de leerlingen de vragenlijst hebben ingevuld, krijgen de leerkrachten een rapport van hun groep met sociogrammen. Met het groepsrapport krijgen zij een helder beeld van hoe hun groep in elkaar steekt, zodat zij hun handelen daarop kunnen aanpassen. Daarnaast levert KiVa een rapport met trends en ontwikkelingen op schoolniveau. Deze levert informatie op waarmee beleid kan worden ontwikkeld, getoetst en verbeterd.

Curatief

Mocht er sprake zijn van een situatie waarin er gepest wordt:

1. Er vindt een gesprek plaats met het pestslachtoffer.
2. Er volgt een gesprek met de leerling die pest.
3. Er volgt een gesprek met de groep.

Wanneer het pesten niet stopt na bovengenoemde punten:

1. Er volgt een gesprek met de gepeste leerling. De leerling krijgt de gelegenheid zijn/haar verhaal te doen. * Zie bijlage 1 'Individueel gesprek met de gepeste leerling'
2. Er volgt een gesprek met de leerling die pest. De leerling krijgt de gelegenheid zijn/haar verhaal te doen.
3. Beide ouders worden op de hoogte gesteld.
4. Er wordt een **steungroep** samengesteld op basis van het gesprek met de gepeste leerling en er vindt, zo snel mogelijk, een bijeenkomst plaats onder leiding van een KIVA-teamlid. De gepeste leerling zit hier niet bij. Het doel van deze bijeenkomst steungroepbijeenkomst is het verbeteren van de situatie van het gepeste kind. Voordat dit doel bereikt kan worden, zijn 3 aspecten van belang:

- De verantwoordelijkheid voor het oplossen van pesten ligt bij de steungroep;
  - Het lot van de gepeste leerling wordt gezamenlijke zorg voor iedereen in de steungroep;
  - De steungroep moet gezamenlijk concrete voorstellen bedenken hoe zij op school ervoor kunnen zorgen dat de leerling zich weer prettig voelt. * Zie bijlage 2 'Steungroepbijeenkomst'
5. Na 1 week vindt er een evaluatiegesprek plaats met de gepeste leerling. Is de situatie voldoende verbeterd? * Zie bijlage 3 'Evaluatiegesprek met de gepeste leerling'
  6. Er vindt een evaluatiegesprek plaats met de gehele steungroep. Is de situatie voldoende verbeterd? * Zie bijlage 4 'Evaluatiegesprek met de steungroep'

Deze aanpak moet systematisch zijn, er moet steeds op terug gekomen worden. De Steungroepaanpak wordt voorafgaand aan de start van een nieuw schooljaar en voorafgaand aan de Week tegen het Pesten onder de aandacht gebracht van de leerkrachten. Dit neemt de KIVA-werkgroep op zich.

Repressief

Wanneer De Steungroepaanpak niet heeft gewerkt, wordt door de leerkracht en het KIVA-team uitgezocht waarom de aanpak niet tot het gewenste resultaat heeft geleid. Is de aanpak wel goed uitgevoerd? Zou een nieuwe ronde tot een succesvol resultaat leiden? Moet er bijvoorbeeld een nieuwe groep samengesteld worden? Zo ja, dan volgt er een nieuwe, eenmalige, Steungroepaanpak. Er wordt een tweede bijeenkomst gehouden en er volgt een nieuw plan.

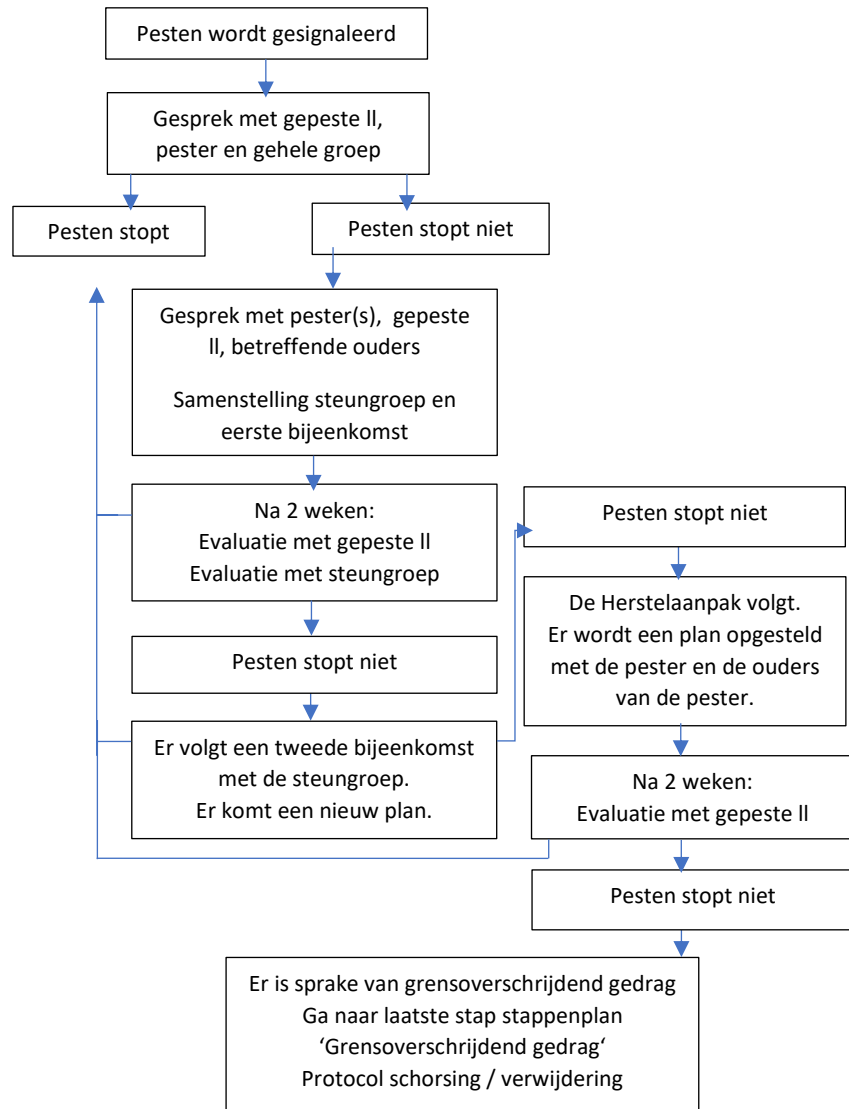
Wanneer de situatie niet/nauwelijks is verbeterd, na de Steungroepaanpak en een nieuwe Steungroep zou geen resultaat opleveren, dan volgt **De Herstelaanpak**.

Er wordt door de leerkracht en het KIVA-team een concreet plan opgesteld. In dit plan wordt beschreven dat het gedrag van de betreffende leerling (pester of leerling met grensoverschrijdend gedrag) moet veranderen. De leerling beschrijft kort wat hijzelf/zijzelf heeft gedaan en wat zij gaan doen om ervoor te zorgen dat het pesten stopt. Twee leden van het KIVA-team ondersteunen en helpen bij De Herstelaanpak. * Zie bijlage 5 'Herstelaanpak'

De ouders van zowel het gepeste kind als van de pester worden op de hoogte gesteld van het gemaakte plan. De ouders van de pester ondertekenen dit.

Twee weken na het individuele gesprek met de pester volgt een evaluatiegesprek met de gepeste leerling en ouders. Wanneer blijkt dat kinderen zich niet aan het plan houden wordt besproken welke maatregelen er nu toegepast moeten worden. Zie routekaart 'Grensoverschrijdend gedrag'. Het pestende kind heeft dan laten zien zich niet aan de basisafspraken te houden en er ook onvoldoende aan werkt om dit wel te kunnen.

Stappenplan pesten

Grensoverschrijdend gedrag

Dit gaat om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd. Grensoverschrijdend gedrag wordt onderverdeeld in: lichamelijk geweld, geestelijk geweld, seksuele mishandeling en vernieling.

De stappen bij grensoverschrijdend gedrag:

1. Vermoeden: Inschatten van de situatie. Vanaf het eerste moment van constateren wordt vastgelegd wat voor gedrag wordt geconstateerd. Wat is er gebeurd, wanneer, wie waren erbij, wat is de ernst, etc. Benoem dit in feiten.
2. Bespreekbaar maken. Bespreek direct na constatering het kind en de ouder aan. Dit gesprek wordt gevoerd met de IB-er erbij. Er wordt een plan van aanpak opgesteld.
3. Overleg. Bij onvoldoende verbetering van het gedrag of als het een ernstige vorm van grensoverschrijdend gedrag betreft wordt de schoolleiding ingeschakeld.

Stappenplan grensoverschrijdend gedrag

